

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U102387

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Харченко Наталя Михайлівна
2. Kharchenko Natalia Mikhailivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 19.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна психологія, історія психології

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-12-2020

Спеціальність за освітою: Практичний психолог

Місце роботи здобувача: КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "ОДЕСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ"

Код за ЄДРПОУ: 37476030

Місцезнаходження: вул. Грецька, 1, м. Одеса, Одеська обл., 65014, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 41.051.07

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, м. Одеса, Одеська обл., 65082, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, м. Одеса, Одеська обл., 65082, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.41.21

Тема дисертації:

1. Особливості життєвої перспективи у особистостей з ризиком наркотизації.
2. Peculiarities of life perspective among individuals at risk of drug addiction

Реферат:

1. Об'єкт: життєві перспективи особистості. Мета: полягає у теоретичному обґрунтуванні та емпіричному дослідженні особливостей життєвих перспектив у особистостей з ризиком наркотизації. Методи: Для розв'язання поставлених задач було використано наступний комплекс методів: - теоретичні: теоретико-методологічний аналіз психологічних першоджерел з досліджуваної проблеми, узагальнення та порівняння теоретичних даних, класифікація та систематизація матеріалу; - методи психологічної діагностики та методи математичної обробки даних (описова статистика, кореляційний, регресійний, факторний аналізи, t-критерій порівняння середніх значень, U-критерій Манна-Вітні, критерій Лівіня). Розрахунки виконувалися з використанням пакету прикладних комп'ютерних програм універсальної обробки табличних даних Microsoft Excel XP і пакету статистичного аналізу SPSS for Windows v 20.0). Метод психологічної діагностики містив: методику «Кассандра» (В.О.Юренкова), що дозволяє розглядати формування установки адиктивної поведінки особистості з позиції взаємодії сукупності біогенетичних, соціально-середовищних і індивідуально-психологічних передумов; методику «Оцінка впливу травматичної події»(Impact of Event

Scale – IES), що запропонована М. Horowitz у співавторстві з Н. Вілнером, опитувальник Life Experience Questionnaire (LEQ), що використаний для визначення подій, які мають травматичний характер; модифікований тест Т. Лірі в адаптації Л. М. Собчик, спрямований на вивчення індивідуально-особистісних особливостей, методика СЖО, що вивчає сенсову сферу особистості, методика часової перспективи Ф. Зімбардо (ЗТРТ), аналіз ієрархії цінностей за методикою Ш. Шварца, проективна методика «Графічний тест Коттла» (Р. Б. Браун та Р. Херінг). Новизна: вперше: встановлено особливості життєвої перспективи у особистостей з ризиком наркотизації; представлено предиктори ризику наркотизації у групах уваги підлітків і юнаків; показано, що життєві перспективи майже відсутні у половини підлітків і третини юнаків; підлітки, що орієнтовані на теперішнє мають ризик дебюту вживання наркотичних речовин; зазначено, що підлітки, що контролюють свої рішення і будують життєву перспективу, незалежні, упевнені з неконформними тенденціями не потрапляють в зону уваги щодо наркозалежності; у юнаків обізнаність проблемою наркоманії пов'язана з усвідомленням єдності минулого – теперішнього – майбутнього, чим вище наявність життєвих перспектив, тим менше ризик негативного емоційного реагування в різних ситуаціях життя; доповнено й уточнено що більшість підлітків і юнаків є обізнаними щодо наркозалежності; у підлітків психосоціальні умови та травматичний досвід сприяють дебюту вживання наркотичних речовин, а у юнаків – психосоціальні і особистісні умови; третина підлітків допускають можливість епізодичного споживання наркотиків, третина юнаків епізодично споживає наркотичні речовини; що розлучення батьків, емоційна зневага і приниження однолітками та економічна нужда є подіями, що можуть сприяти наркотизації досліджуваних; у юнаків переважає тенденції до лідерства і домінування, в них вище рівень уявлень про себе як впевнену, сильну особистість; у частини юнаків представлено проектування життя, які є ознакою незрілої особистості без усвідомлених життєвих планів. Галузь: психологія.

2. The object of research: life perspectives. The purpose: is to theoretically substantiate and empirically study the features of life prospects in individuals at risk of narcotization. Methods: A complex set of methods was used to solve pictorial tasks: - theoretical: theoretical and methodological analysis of psychological results of the researched work, generalization and comparison of theoretical data, classification and citation of materials; - Methods of psychological diagnostics and methods of mathematical data processing (opicova statics, correlation, regression, factor analysis, t-criterion for comparing averages, U-test Mann-Whitning. Calculations Excel XP and SPSS Static Analysis Packages for Windows v 20.0). The method of psychological diagnostics includes: the method of "Kacandra" (VO Yurenkova), which allows us to consider the formation of the setting of the addictive behavior of the individual from the position of mutual action of mutual interaction; the Impact of Event Scale (IES) method, proposed by M. Horowitz in collaboration with N. Wilner, the Life Experience Questionnaire (LEQ), which is used to determine traumatic events; T. Leary in the adaptation of LM Sobchik, aimed at the study of individual-personal features, the methodology of CJO, which studies the shadow sphere of personality, the methodology of time perspective by F. Zimbardo (ZTPrachi) Cottle's graphic text "(R. B. Brown and R. Hering). Novelty: for the first time: the peculiarities of life perspective in persons at risk of narcotization are established; predictors of narcotic risk in the attention groups of adolescents and young people are presented; it has been shown that half of adolescents and a third of young people have almost no life prospects; current-oriented adolescents are at risk of drug use debut; it is stated that adolescents who control their decisions and build a life perspective, independent, confident with unconformed tendencies do not fall into the zone of attention regarding drug addiction; In young people, awareness of the problem of drug addiction is associated with awareness of the unity of past – present – future, the higher the availability of life prospects, the lower the risk of negative emotional reactions in different situations\$ supplemented and clarified that the majority of adolescents and young people are aware of drug addiction; in adolescents, psychosocial conditions and traumatic experience contribute to the onset of drug use, and in adolescents – psychosocial and personal conditions; one third of adolescents admit the possibility of episodic drug use, one third of young people occasionally consume narcotic substances; that parental divorce, emotional contempt and peer humiliation, and economic need are events that may contribute to the narcotization of subjects; young men are dominated by tendencies to leadership and dominance, they have a higher level of self-perception as a confident, strong personality; some young people are presented with a projection of life, which is a

sign of immature personality without conscious life plans. The branch: psychology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кіреева Зоя Олександрівна

2. Kireeva Zoya O.

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Медянова Олена Володимирівна

2. Medyanova Olena Volodymyrivna

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кіреева Зоя Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Чернявська Тетяна Павлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.